

K

KALIUM

Kalium är ett av de vanligaste grundämnena i jordskorpan. Grundämnet finns i en mängd olika mineral: bergartsbildande silikater (fältspat, glimmer), klorider (sylvit) och fyllosilikater (illit). Kalium anrikas i felsiska bergarter, inklusive alkalina och metamorfa bergarter, och i sandstenar och lerskiffer rika på fältspat.

Kalium som frigörs från mineralstrukturen vid vittring är mycket lättlösligt och mobilt men har en hög tendens att adsorb till lermineral. Generellt är höga kaliumhalter vanliga i områden med granitiska och alkalina bergarter som är rika på kalifältspat och glimmer.

De högsta kaliumhalterna i morän finns i Kaledoniderna i områden som domineras av bergarter (sedimentära och metasedimentära bergarter i skollorna och kristallina bergarter i de tektoniska fönstren) som är rika på kalifältspat och glimmer. I den nordligaste delen av landet sammanfaller kaliumanomalier med felsiska magmatiska bergarter samt högmetamorfa gnejser och migmatiter. I anomalier längs kusten i södra Västerbotten kommer kalium ursprungligen från underliggande metasedimentära bergarter som metagråvacka, glimmerskiffer och paragnejs. I västra Sverige (Dalsland och Bohuslän) utgör svekonorvegiska graniter en väsentlig kaliumkälla. I södra delen av Skåne kan höga kaliumhalter associeras med lerrik morän som speglar förekomsten av fanerozoiska sedimentära bergarter.

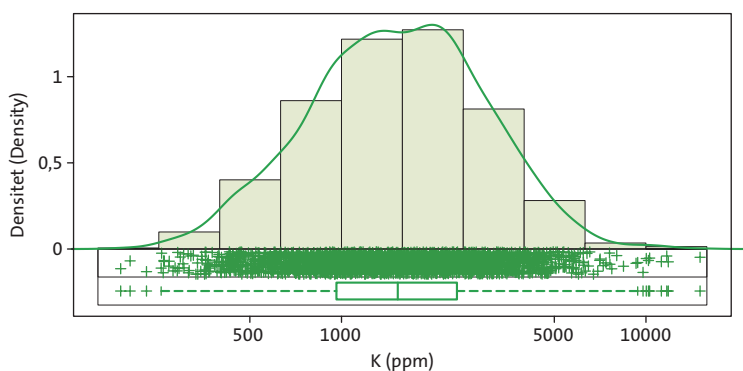
POTASSIUM

Potassium is one of the most abundant elements in the Earth's upper crust. The element occurs in a large variety of minerals: rock-forming silicates (feldspar, mica), chlorides (sylvite) and phyllosilicates (illite). Potassium is enriched in felsic rock types, including alkaline and metamorphic rocks, and in feldspar-rich sandstone and shale.

Potassium that is released from the mineral structure during weathering is very soluble and mobile, but has a strong tendency to adsorb to clay minerals. In general, high potassium concentrations occur in areas with granitic and alkaline rocks rich in potassium feldspar and mica.

The highest potassium concentrations in till are found in the Caledonides where the main rock types (sedimentary and metasedimentary rocks of the nappe units and crystalline rocks of the tectonic windows) are rich in potassium feldspar and mica. In the northernmost part of the country, potassium anomalies overlie felsic igneous rocks and highly metamorphosed gneisses and migmatites. Along the coast in southern Västerbotten, potassium anomalies in till originate from the underlying metasedimentary rocks such as metagreywacke, mica schist and paragneiss. In western Sweden (Dalsland and Bohuslän), the major source of potassium is Sveconorwegian granites. In the southern part of Skåne, elevated potassium concentrations can be associated with clay-rich till reflecting Phanerozoic sedimentary rocks.

Histogram, endimensionellt spridningsdiagram och boxplot
Histogram, one-dimensional scatterplot and boxplot

Kumulativ sannolikhetsfördelning
Cumulative probability plot

